

Bouwen in de zandbak

Wat gaan we doen?

Voeg wat simpele materialen toe aan de zandbak en geef het bouwen een nieuwe impuls!

Wat gaan de kinderen ervaren?

Door plankjes en ander hout aan de zandbak toe te voegen, ontdekken kinderen dat je hiermee, in combinatie met zand, huizen, torens, tunnels en wegen kunt maken. Dat gaat beter als het zand vochtig is.

Activiteiten

Zand en water

Als het heeft geregend, merken de kinderen dat nat zand beter blijft 'plakken'. Daardoor kun je fantastische bergen en tunnels maken. Onder de grootste bergen graven de kinderen tunnelbuizen naar elkaar toe tot ze verbonden zijn. De spanning is groot; graven we in de goede richting? En dan de enthousiaste reacties als kinderen elkaars hand in het midden voelen. Als het droog is lukt dat veel minder goed. Zet dan een paar emmers water bij de zandbak. Met wat zandvormpjes en plastic schepjes erbij kunnen ze zelf doseren om het zand zo stevig mogelijk te maken.

Ontwerpend spel in de zandbak

Bied materialen aan: zaaghout, zoals latten en plankjes van verschillend formaat en/of natuurlijke

stukken hout, zoals takken, stronken en afgekorte boomstammetjes. Nieuwe spullen zetten kinderen altijd aan tot experiment. De kinderen ontdekken vanzelf de mogelijkheden. Ze maken bijvoorbeeld een tunnel of een poort en bedekken die vervolgens met zand. Ze zetten een kleine plank schuin tegen een emmer aan om daar zand of modder vanaf te laten glijden. Of ze ontwerpen een stad met wegen, rivieren en huizen. Kleinere stukjes hout en takjes worden lantaarnpalen en bruggen. De mogelijkheden zijn eindeloos.

Torens bouwen

Met afwasbakken en emmers kunnen we torens bouwen. Eerst de emmer helemaal vullen met vochtig zand, vervolgens voorzichtig omkeren en dan loskloppen. Daardoor krijg je relatief stevige zandvormen. Door afwisselend zandvormen en planken te stapelen kun je hoge torens bouwen.

Laat de kinderen zelf uitvinden wat de ideale verhouding zand en water is voor de meest stevige vormen. Zet een gieter klaar of koppel een tuinslang met sproeikop aan de buitenkraan.

We kunnen ook hoge torens bouwen én meten. Deze is zo groot als Kay en die is het langste van de klas! Misschien kunnen we een toren bouwen die zo groot wordt als de meester? De kinderen meten de torens bijvoorbeeld door plastic of houten blokken te stapelen. Hoeveel blokken moeten we stapelen om zo hoog als de toren te komen? Al doende ontdekken de kinderen hoe ze stevigheid en dus hoogte kunnen creëren.

Vervolgactiviteiten

Zand bekijken

Leg een klein beetje zand op een zwart papiertje en kijk ernaar door een vergrootglas. Het zijn kleine steentjes! Dat is wat zand is: piepkleine stukjes steen, die heel klein zijn geworden doordat ze tegen elkaar botsten.

Klei en takken

Als er een hoekje op het speelplein vies mag worden, is het werken met klei een aanrader. Door takken met klei in te smeren, plak je ze aan elkaar tot de mooiste bouwwerken. Smeer de verbindingen extra dik met klei in. Als dit voor kleuters net een brug te ver is, kun je ze koppelen aan een wat ouder kind. Omdat gewone boetseerklei duur is, kun je natuurlijke klei uit de bodem gebruiken.

Didactische aanwijzingen

Je kunt het bouwen in de zandbak ook starten vanuit een betekenisvolle context van een verhaal, bijvoorbeeld over een schipbreukeling die op de kust van een onbewoond eiland is gestrand. De enige hoop op redding is het bouwen van een grote vuurtoren. Natuurlijk is de kans op een redding door een passerend schip groter als de toren hoog is. In de zandbak bouwen de kinderen hun vuurtorens. Een geel blokje op de top is het vuur! Bied niet alle materialen tegelijk aan. Start met een beperkte hoeveelheid en sortering. Voeg nieuw materiaal toe als het spelen en ontdekken wat inzakt. Stimuleer kinderen ook om materialen van huis mee te nemen, dat verhoogt de betrokkenheid.

Wat heb je nodig?

Eigenlijk is de lijst van materialen die je in combinatie met zand kunt gebruiken eindeloos.

Een paar suggesties:

- ▶ Zaaghout (planken, latten, multiplex)
- ▶ Boomschijven van verschillende dikte
- ▶ Snoeihout - informeer ernaar bij de gemeentedienst. In het vroege voorjaar worden veel bomen gesnoeid, misschien kan een gemeentemedewerker wat hout komen brengen?
- ▶ Emmers, afwasbakken, plastic kratten
- ▶ Boetseerklei of natuurlijke klei

